

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

05 «Соціальні та поведінкові науки»
051 «Економіка»
перший (бакалаврський)
«Економіка та економічна політика»

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова
українська

Завідувач кафедри
економічної теорії та
економічної політики

Марина МАЩЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри *Економічної теорії та економічної політики*

Протокол № 1 від 27.08.2021 р.

Розробники:

Бріль М. С., к.е.н., доц. кафедри економічної теорії та економічної політики

Пономаренко О. О., к.е.н., доц. кафедри економічної теорії та економічної політики

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Розвиток економіки висуває нові вимоги до професійної підготовки економістів. До сьогодні одними із основних в циклі дисциплін загальноекономічної підготовки фахівців залишається курс макроекономіки, що має важливе значення для майбутнього економіста, оскільки дозволяють розкрити механізм функціонування підприємства на основі поєднання мікроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою й апробованих економічною практикою. Підготовка фахівців за освітньою програмою «Економіка і економічна політика» потребує поглибленого вивчення такої складової економічної теорії, як мікроекономіка, зокрема, її розділу, присвяченого мікроекономічному аналізу поведінки фірми на недосконало конкурентних ринках. Здійсненню цього важливого завдання сприяє вивчення дисципліни «Макроекономічний аналіз». Економіка країни як система господарювання має свою структуру, принципи функціонування, межі державного регулювання і традиції. Структура, стан основних макроринків національної економіки, методи їх якісного та кількісного аналізу, виявлення динаміки макроекономічних показників країни, стан зовнішньоекономічної діяльності та економічної безпеки країни, визначення перспектив розвитку країни — основні проблеми, що розглядаються навчальною дисципліною «Макроекономічний аналіз».

Об'єктом навчальної дисципліни є процес функціонування національної економіки.

Предметом навчальної дисципліни є теоретико-методологічні, методичні та організаційно-економічні аспекти функціонування національної економіки та формування основних механізмів її регулювання.

Мета навчальної дисципліни:

формування знань і навичок стосовно методологічних та методичних основ проведення макроекономічного аналізу, теоретичних знань з функціонування національної економіки та практичних навичок з аналізу стану основних макроринків країни на основі індикаторів національної економіки, дослідження їх взаємозв'язків та прогнозування розвитку країни у майбутньому.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Іспит

Структурно-логічна схема вивчення

Пререквізити	Постреквізити
Економічна теорія	Всі дисципліни професійного та практичного циклу
Макроекономіка	
Мікроекономіка	
Теорія ймовірності і математична статистика	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.	РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

СК15. Здатність аналізувати закономірності та давати науково-обґрунтовану оцінку етапів розвитку суспільно-історичного процесу	РН25. Застосовувати набуті теоретичні знання для аналізу та оцінки розвитку суспільно-історичного процесу.
СК16. Володіти методами, прийомами та інструментарієм оцінки результатів функціонування та розвитку економічних систем на мікро, макро- рівнях	РН26. Вміти здійснювати аналітичне оцінювання сучасного становища та формувати основні принципи ефективного управління економікою на мікро- та макрорівнях.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологічні основи макроекономічного аналізу

Тема 1. Методологічні основи аналізу національної економіки

1.1. Сутність національної економіки, класифікація за різними критеріями. Визначення національної економіки, необхідність її аналізу. Зв'язок національної економіки з макроекономікою та економічною політикою держави. Інформаційне забезпечення моніторингу на макрорівні. Процес економічного кругообігу ресурсів, продуктів і доходу в моделях відкритої та закритої економіки.

1.2. Методологія аналізу національної економіки. Об'єкт і предмет аналізу національної економіки. Основні завдання, напрями, види аналізу національної економіки (статичний, порівняльний статичний, динамічний). Аналіз економіки ex post та ex ante. Екзогенні та ендогенні чинники. Методологічні основи аналізу національної економіки: системність, комплексність, оперування агрегованими економічними категоріями, врахування чинника часу.

1.3. Характеристика національних макроринків та їх суб'єктів. Характеристика суб'єктів національних ринків. Види економічної активності домашніх господарств, підприємств, держави, зарубіжжя. Роль держави в процесі економічного кругообігу (державні закупівлі, податки, пропозиція грошей).

Тема 2. Основні індикатори та умови функціонування товарного ринку

2.1. Товарний ринок, його макроекономічні показники. Визначення масштабів тіньової економіки. Характеристика товарного ринку та його суб'єктів. Індикатори стану товарного ринку: валовий внутрішній продукт, валовим національний дохід, чистий внутрішній продукт, показник чистого економічного добробуту, визначення їхньої динаміки. Визначення та характеристика індексів Пааше, Ласпейреса, Фішера.

2.2. Методика визначення конкурентності товарного ринку. Індекси Харфіндала — Хіршмана, ринкової концентрації, рівень монополізації ринку. Аналіз тенденцій монополізації на товарному ринку.

2.3. Аналіз моделей рівноваги товарного ринку. Моделі рівноваги товарного ринку "AD — AS", "Витрати — випуск", "Вилучення — ін'єкції", "інвестиції = заощадження". Парадокс моделі "AD — AS" в умовах монополізації товарного ринку. Графічна інтерпретація. Мультиплікативні ефекти на товарному ринку, їх економічний зміст.

Тема 3. Основні структурні співвідношення національної економіки

3.1. Структура національної економіки: сутність, умови її формування. Передумови формування структури національної економіки. Основні види структури національної економіки. Структура ресурсів, зайнятості, обсягу виробництва і послуг, що надаються основних виробничих фондів.

3.2. Основні напрями аналізу структури національної економіки. Показники оцінювання стану та залучення у виробництво природних ресурсів, співвідношення основних секторів економіки, галузевої структури економіки, структури інвестицій та їх джерел, відтворювальної структури, структури доходів населення, регіональної структури.

3.3. Методика аналізу структури національної економіки. Міжгалузевий баланс. Секторна структура ВВП. Сектори не фінансових і фінансових корпорацій, загальнодержавного управління, домашніх

Тема 4. Методика аналізу розвитку промисловості та сільського господарства

4.1. Основні індикатори розвитку промисловості та методи його аналізу. Індекс реального обсягу промислового виробництва. Темпи оновлення промислової продукції. Методи обчислення зміни обсягів продукції промисловості під впливом різних чинників. Характеристика промислових підприємств за формами власності. Структура експорту та імпорту промислової продукції.

4.2. Сільське господарство: галузева структура, основні показники стану. Методи аналізу розвитку сільського господарства. Основні показники стану сільського господарства. Галузева структура сільського господарства, аналіз тенденцій її зміни. Індекси реального обсягу продукції сільського господарства. Динаміка виробництва продукції галузей сільського господарства.

4.3. Методи розрахунку показників ефективності промисловості та сільського господарства. Фондовіддача, матеріаловіддача, продуктивність праці фондоозброєність, енергомісткість та інше. Ефективність сільськогосподарського виробництва за показниками продуктивності, забезпеченості країни сільськогосподарською продукцією (виробництво рослинництва та тваринництва на душу населення), державних закупівель сільськогосподарської продукції.

Тема 5. Методологічні основи аналізу фінансового ринку

5.1. Методологічні основи аналізу грошово-кредитного ринку. Показники стану грошово-кредитного ринку. Структура фінансового ринку роль грошово-кредитного ринку. Грошова маса, ліквідність грошей. Грошові агрегати, кредити банків, грошова база, коефіцієнт готівки, рівень доларизації, рівень монетизації, швидкість грошового обігу, кредитні ресурси банків, депозитний та грошовий мультиплікатори.

5.2. Методологія та методика аналізу фондового ринку. Класифікація учасників фондового ринку: емітенти, інвестори, посередники, держава. Їхні функції. Сутність і функції фондової біржі. Продавці та покупці фондового капіталу. Первинний фондовий ринок і його завдання, основні емітенти, інвестори, об'єкти й форми угод.

5.3. Методика аналізу валютного ринку. Сутність валютного ринку функціональне призначення, об'єкт аналізу. Валютні операції. Суб'єкти валютного ринку. Класифікація валютного ринку за різними ознаками Ф'ючерсний ринок як складова валютного ринку, валютні ф'ючерси, хеджування. Аналіз операцій на валютному ринку. Напрями аналізу, способи здійснення фінансових операцій на валютному ринку.

Змістовий модуль 2. Методологічні основи аналізу ринку праці, інвестиційної, зовнішньоекономічної діяльності та економічної безпеки

Тема 6. Аналіз ринку праці

6.1. Ринок праці, його суб'єкти та об'єкт, функції. Класифікація ринку праці за різними критеріями. Характеристика ринку праці, його функції та типи кон'юнктури. Класифікація ринку праці за різними критеріями. Потенційний, циркулюючий, внутрішньо фірмовий ринки праці. Типи ринків праці залежно від умов конкуренції.

6.2. Макроекономічні показники стану ринку праці. Структура балансу ринку праці. Зайнятість і безробіття, особи поза робочою силою відповідно, до класифікації МОП. Продуктивна, соціальне корисна, повна зайнятість. Сутність ефективної зайнятості. Види та форми зайнятості. Економічно активне населення. Особи поза робочою силою.

6.3. Методика аналізу стану ринку праці. Оцінювання рівноваги між попитом і пропозицією на ринку праці, визначення показників безробіття, визначення тенденцій зайнятості, дослідження процесів працевлаштування і звільнення, оцінювання професійної

підготовки робочої сили, дослідження процесів міграції населення, розрахунки продуктивності праці.

Тема 7. Рівень життя та соціальний захист населення: індикатори стану і методологія визначення

7.1. Рівень життя та його основні соціально-економічні індикатори. Аналіз рівня життя населення та їх аспекти. Основних соціально-економічних індикаторів рівня життя населення, їхні особливості. Рівень реального ВВП на душу населення, грошові доходи й витрати населення, номінальні та реальні доходи населення. Купівельна заробітна плата. Витрати населення (витрати на оплату послуг, споживання основних продуктів харчування).

7.2. Якість життя та його основні соціально-економічні індикатори. Головні індикатори якості життя населення: індекс людського розвитку, індекс інтелектуального потенціалу суспільства, людський капітал на душу населення, коефіцієнт життєздатності населення, їхня сутність, методика обчислення. Визначення гендерного показника розвитку.

7.3. Основні індикатори бідності населення. Визначення прожиткового мінімуму, вартість «споживчого кошика». Нормативний і статистичний методи розрахунку прожиткового мінімуму. Фізіологічний і соціальний мінімум. Рівень маргінальності, сутність цього показника, його вплив на міграційні процеси. Причини бідності. Статистичний метод визначення межі бідності.

Тема 8. Аналіз інвестиційної діяльності

8.1. Інвестиції: сутність, класифікація, роль в економіці. Поняття Інвестицій. Прямі і портфельні інвестиції. Інвестиційна привабливість об'єктів. Аналіз державної інвестиційної політики і державних інвестиційних програм.

8.2. Основні напрями інвестування. Фінансові інвестиції. Інвестиції у виробничі фонди. Інноваційні та інтелектуальні інвестиції. Іноземні інвестиції: необхідність, форми, наслідки. Інвестиційні фонди: пайові, акціонерні, чекові, банківські фонди управління.

8.3. Джерела і види фінансування. Внутрішні та зовнішні джерела фінансування. Державне, кредитне, міжнародне фінансування.

8.4. Інвестиційні ризики. Сутність інвестиційних ризиків. Внутрішні і зовнішні ризики. Методи аналізу інвестиційних ризиків.

Тема 9. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності

9.1. Методологічні основи аналізу зовнішньоекономічної діяльності. Сутність зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація та групування в зовнішньоекономічній діяльності.

9.2. Аналіз платіжного балансу країни. Платіжний баланс як інструмент узагальнювального оцінювання економічного стану країни та ефективності її міжнародних зв'язків. Показники для проведення аналізу платіжного балансу. Оцінювання ступеня боргового навантаження на економіку. Дослідження інвестиційної складової зовнішньоекономічної діяльності.

9.3. Аналіз зовнішньої торгівлі країни. Коефіцієнт залежності економіки країни від експорту, коефіцієнт залежності економіки країни від імпорту, коефіцієнт відкритості економіки країни, коефіцієнт внутрішньогалузевої міжнародної спеціалізації країни, коефіцієнт покриття імпорту експортом. Індекс внутрішньогалузевої торгівлі Грубеля та Ллойда.

Тема 10. Методичні аспекти економічної безпеки та діагностики стану економіки

10.1. Економічна складова національної безпеки. Сутність економічної безпеки, основні принципи її забезпечення. Об'єкти та суб'єкти економічної безпеки. Стійкість і стабільність національної економіки. Методи оцінювання економічної безпеки. Застосування порогових індикаторів з метою визначення рівня економічної безпеки країни.

10.2. Внутрішні аспекти економічної безпеки країни. Інноваційно-технологічна, інформаційно-економічна, інвестиційна, енергетична, фінансова, продовольча, воєнно-економічна і соціальна безпека.

10.3. Зовнішні аспекти економічної безпеки країни. Сутність та принципи забезпечення зовнішньоекономічної безпеки національної економіки. Індикатори зовнішньоекономічної безпеки країни. Експортна безпека. Міжнародно-інтеграційний аспект економічної безпеки

Перелік практичних (семінарських) занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

При викладанні навчальної дисципліни доцільно використовувати: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; евристичний метод; дослідницький метод.

Для активізації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів застосовуються: проблемні лекції (т.8), дискусії (т.1-8, 9-10), бесіди (т. 2-9), презентації (т.1-10), моделювання професійних ситуацій (т.7), кейс-стаді (т. 4), дебати (т. 2-8, 9-10), індивідуальна дослідницька робота (т. 2, 3, 6, 7), мозкові штурми (т. 8).

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання. Система оцінювання сформованих компетентностей у слухачів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у слухачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, занять і самостійних завдань та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє слухачу здавати іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегрувати* оцінку результатів навчання слухача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумкова оцінка з дисципліни обчислюється з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю, який передбачає накопичувальна система (максимальна кількість – 60 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 35 балів). Результат семестрового іспиту оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів). Результат проставляється у відповідній графі екзаменаційної «Відомості обліку успішності». Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, що наведено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС».

Поточний контроль за цією дисципліною проводиться у таких формах та за максимальною кількістю балів:

активна участь в обговоренні питань теми – 16 балів;

поточні контрольні роботи – 14 балів;

перевірка домашніх завдань – 16 балів.

Модульний контроль з цієї дисципліни проводиться у формі колоквиуму. Максимальна кількість балів, яку можливо отримати, складає 14 балів.

Загальний бал складається з накопичених балів за всі завдання, які округляються до цілого числа за математичними правилами.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни»

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1. Підприємство Методологічні основи аналізу національної економіки	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Сутність національної економіки, класифікація за різними критеріями. 2. Методологія аналізу національної економіки. Об'єкт і предмет аналізу національної економіки. 3. Характеристика національних макроринків та їх суб'єктів		
	Практичне заняття	Опанування аналізу національної економіки.	Активна участь в обговоренні питань теми.	1
			Перевірка домашніх завдань.	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Характеристика суб'єктів національних ринків.			
Тема 2. Основні індикатори та умови функціонування товарного ринку	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Товарний ринок, його макроекономічні показники. 2. Методика визначення конкурентності товарного ринку. 3. Аналіз моделей рівноваги товарного ринку.		
	Практичне заняття	Бесіда «Характеристика товарного ринку та його суб'єктів». Дебати «Мультиплікативні ефекти на товарному ринку, їх економічний зміст». Дискусія «Індекси Харфіндала — Хіршмана, ринкової концентрації, рівень монополізації ринку».	Активна участь в обговоренні питань теми.	2
			Поточна контрольна робота	4
Перевірка домашніх завдань.			2	

	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Аналіз тенденцій монополізації на товарному ринку. Навести приклади.		
Тема 3. Основні структурні співвідношення національної економіки	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Структура національної економіки: сутність, умови її формування. 2. Основні напрями аналізу структури національної економіки. 3. Методика аналізу структури національної економіки. Міжгалузевий баланс.		
	Практичне заняття	Бесіда «Основні види структури національної економіки». Дебати «Показники оцінювання стану та залучення у виробництво природних ресурсів». Дискусії «Аналіз структури ВВП за доходами на основі міжгалузевого балансу».	Активна участь в обговоренні питань теми.	2
			Поточна контрольна робота.	4
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Показники оцінювання стану та залучення у виробництво природних ресурсів, співвідношення основних секторів економіки, галузевої структури економіки, структури інвестицій та їх джерел, відтворювальної структури, структури доходів населення, регіональної структури			
Тема 4. Методика аналізу розвитку промисловості та сільського господарства	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Основні індикатори розвитку промисловості та методи його аналізу. 2. Сільське господарство: галузева структура, основні показники стану. 3. Методи розрахунку показників ефективності промисловості та сільського господарства.		
	Практичне заняття	Дискусія «Характеристика промислових підприємств за формами власності». Дебати «Основні показники стану сільського господарства». Бесіда «Характеристика сільських господарств за формами власності» Кейс-стаді «Ефективність сільськогосподарського виробництва»	Активна участь в обговоренні питань теми.	2
			Перевірка домашніх завдань.	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Динаміка виробництва продукції галузей сільського господарства. Методи обчислення зміни обсягів продукції сільського господарства під впливом зміни продуктивності праці та чисельності працівників.			

Тема 5. Методологічні основи аналізу фінансового ринку	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Методологічні основи аналізу грошово-кредитного ринку. 2. Методологія та методика аналізу фондового ринку. 3. Методика аналізу валютного ринку.		
	Практичне заняття	Бесіда «Структура фінансового ринку роль грошово-кредитного ринку.». Дебати «Сутність валютного ринку функціональне призначення, об'єкт аналізу».	Колоквіум	7
			Перевірка домашніх завдань.	2
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Грошово-кредитна емісія, її складові, методика обчислення, формули Фішера та Пігу для визначення попиту на гроші.			
Тема 6. Аналіз ринку праці	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Ринок праці, його суб'єкти та об'єкт, функції. 2. Макроекономічні показники стану ринку праці. 3. Методика аналізу стану ринку праці.		
	Практичне заняття	Дискусія «Характеристика ринку праці, його функції та типи кон'юнктури». Бесіда «Зайнятість і безробіття, особи поза робочою силою відповідно, до класифікації МОП». Дебати «Оцінювання рівноваги між попитом і пропозицією на ринку праці».	Активна участь в обговоренні питань теми.	2
			Поточна контрольна робота	3
			Перевірка домашніх завдань	2
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Продуктивна, соціальне корисна, повна зайнятість. Сутність ефективної зайнятості.			
Тема 7. Рівень життя та соціальний захист населення: індикатори стану і методологія визначення	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Рівень життя та його основні соціально-економічні індикатори. 2. Якість життя та його основні соціально-економічні індикатори. 3. Основні індикатори бідності населення.		
	Практичне заняття	Дискусії «Аналіз рівня життя населення та їх аспекти». Бесіда «Купівельна заробітна плата» Моделювання професійних ситуацій: «Нормативний і статистичний методи розрахунку прожиткового мінімуми».	Активна участь в обговоренні питань теми.	2
			Поточна контрольна робота	3
			Перевірка домашніх завдань	2
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Рівень маргіальності, сутність цього показника, його вплив на міграційні процеси.			

Тема 8. Аналіз інвестиційної діяльності	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1.Інвестиції: сутність, класифікація, роль в економіці. 2. Основні напрями інвестування. 3. Джерела і види фінансування.		
	Практичне заняття	Бесіда «Аналіз державної інвестиційної політики і державних інвестиційних програм». Дебати «Інноваційні та інтелектуальні інвестиції». Мозковий штурм «Методи аналізу інвестиційних ризиків».	Активна участь в обговоренні питань теми.	2
			Перевірка домашніх завдань	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Іноземні інвестиції: необхідність, форми, наслідки			
Тема 9. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Методологічні основи аналізу зовнішньоекономічної діяльності. 2. Аналіз платіжного балансу країни. 3. Аналіз зовнішньої торгівлі країни.		
	Практичне заняття	Бесіда «Сутність зовнішньоекономічної діяльності». Дебати «Оцінювання ступеня боргового навантаження на економіку». Мозковий штурм «Коефіцієнт залежності економіки країни від експорту, коефіцієнт залежності економіки країни від імпорту».	Активна участь в обговоренні питань теми.	2
			Перевірка домашніх завдань	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Дослідження інвестиційної складової зовнішньоекономічної діяльності.			
Тема 10. Методичні аспекти економічної безпеки та діагностики стану економіки	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за питаннями: 1. Економічна складова національної безпеки. 2. Внутрішні аспекти економічної безпеки країни. 3. Зовнішні аспекти економічної безпеки країни.		
	Практичне заняття	Бесіда «Сутність економічної безпеки, основні принципи її забезпечення». Дебати «Інноваційно-технологічна, інформаційно-економічна, інвестиційна, енергетична, фінансова, продовольча, воєнно-економічна і соціальна безпека».	Активна участь в обговоренні питань теми.	1
Колоквіум			7	

<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Міжнародно-інтеграційний економічний аспект економічної безпеки.		
			Разом
			Іспит
			Разом по курсу
			60
			40
			100

Рекомендована література

Основна

1. Макроекономічний аналіз : навчальний посібник / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, М. А. Машенко, І. В. Пивавар, Н. І. Шифріна. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 325 с. (Укр. мов.).
2. Радінова І.Ф. Усик В.І. Макроекономічний аналіз національної економіки [Електронний ресурс] https://kneu.edu.ua/userfiles/Faculty_of_Economics_and_Administration/kmdu%20fetau/2015/Usyk_Radinova_Macro_analiz.pdf, 2015. – 272с.

3. Уманців Ю. М., Сонько Ю. А., Лазебна І. В. Макроекономічний аналіз : навч. посіб. / Ю. М. Уманців, Ю. А. Сонько, І. В. Лазебна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 424 с.

Додаткова

4. Клименко Е. Н. Макроэкономика: учебное пособие для самостоятельного изучения дисциплины для иностранных студентов всех направлений подготовки / Е. Н. Клименко, О. Н. Крюкова, М. С. Бріль. – Харьков : Изд. ХНЕУ им. С. Кузнеця, 2015. – 220 с.
5. Макроекономіка. Мультимедійний навчальний посібник / Бріль М.С., Кліменко О.М., Машенко М.А., Пивавар І.В., Степаненко Н.О., Шифріна Н.І. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 705 с.
6. Політична економія: навчальний посібник [Електронний ресурс] / за заг. ред. канд. екон. наук, доцента М. С. Бріля. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 320 с.

Інформаційні ресурси

7. Сайт ПНС ім. С.Кузнеця. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система). Розміщено: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7109>
8. Державна служба статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
9. Міністерство доходів і зборів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://minrd.gov.ua/ru/>.
10. Міністерство фінансів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.minfin.gov.ua/>.
11. Національний банк України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua>